

GORÉ SRCA

V J E R S K I T J E D N I K

GOD. VI.

ZAGREB, 13. SVIBNJA 1951.

BROJ 20

UČITELJ PRIMA OSUDU

Osudile Spasitelja. On uzima tu osudu mirno i spokojno. Ne moljaka za milost. Ne povlači nijedno slovo od svoje izjave, da je On Mesija. Kao hrabar junak hoću da umre za svoje svjedočanstvo.

Rimski upravitelj židovske zemlje pridržao je sebi smrtnu kaznu. Zato Veiklo Vijeće vuče Sina Božjega pred njegov sud. Pobojalo se, da pogani ne bi odbio kao praznopravac hulu na Boga, zbog koje su Ga oni osudili na smrt. Zato su preinačili svoju optužbu i prebacili je na političko polje: »Ovoga nadosmo, gdje buni narod naš i zabranjuju davati porez caru i govoriti, da je On Krist Kralj« (Lk. 23, 2). On je dakle bunтовnik pred rimskom caru i hoće da bude židovskim kraljem. Tako Ga optužuju, a da ne spominju, zašto su Ga oni osudili.

A vani pred sudnicom potiču narod proti Njemu. Neka narod kaže rimskom upravitelju, da oni ne će Njega imati za kralja. I ne će nikoga priznati kraljem osim cesara. I Pilat reče Židovima: »Evo kralj vaš! No oni su vikali: Uzmi, uzmi, raspmi Ga! Pilat im reče: Kralja važeg da raspmi? Odgovorite veliki svećenici: Nemamo kralja nego cara. Tada im Ga predaje da se razapne (Iv. 19, 14-16). Take su vikali vode i narod. I time su porekli svoju prošlost, svoje Proroke i svoju čežnju za narodnim Mesijom. Od Njega su očekivali, da im bude politički voda i kralj kad dode. Svejedno je to, samo da se riješi toga Krista, koji im je prokazao pred narodom njihovo licemjerstvo, vjihove pogreške i njihovo zavodevanje naroda. Bijes je uvijek slijep. I zato su i sami osudili Isusa na smrt i dalj Ga osuditi na smrt rimskom upravitelju. I to na smrt, koju prate najstrašnije болi i najveće strahota, a to je smrt na krizi.

Brozo su tu smrt uredili s Pilatom, beznačajim rimskim upraviteljem. On naime najprije na tuženom Isusu ne nalazi nikaklove krivice. A zatim popušta zasljepljenje strahom, da će ga optužiti pred cesarom, i on bi mogao izgubiti svoju upraviteljsko mjesto. Saduceji i Farizeji su tri ruke razigrani davolskim veseljem: »Dakle Sin Božji mora umrijeti. I Pilat opru ruke pred narodom i reče: »Ja nisam krv u krvi ovoga Pravednika; vi ćete odgovarati. I odgovori sav narod: Krv Njegova naša i na djecu našu!« (Mt. 27, 24-26). Toliko je narod zaveden i zasljepljen svojim slijepinom i slavohlepnim vodama, da kriviju preuzima na sebe i djecu svoju, pokoljenje svoje do vijeka, dok ih bude. U žedi za krvljom goloruku i nevinu Božjeg Jagnjeta žrtvju sami ono, što je najdraže na zemlji, a to su: domovina i

A u srcu nekolikih žena aklonili se ipak osjećaji pravde i sažaljenja. Za milost je molila Žena Pilatova, koja ga je opominjala: »Nemoj se ti ništa mijesati u stvar tog Pravednika, jer sam danas u sru mnogo pretrpjela poradi Njegae (Mt. 27, 19). I kad je Isus nosio križ: »Za njim je isto veliko mnoštvo naroda i žena, koje su naricale i plakale za Njim. Isus obazrevši se na njih reče: Kćeri Jeruzalemske! Ne plačite za mnom, nego za sobom i djecom svojom; jegle, idu dani, u koje će se reći: Blago nerotkinjama i utrobama, koje ne rodilje, i grudima, koje ne dođiše. Tada će početi govoriti gorama: Padnite na nas! i brežuljicima: pokrijte nas! jer kad se ovako radi od zelenih drvetva, do biti od suha!« (Lk. 23, 26-31).

Sami su Židovi i njihovi poglavari svu krivnju za smrt Isusovu uzeli na sebe i svoje potomke. Zato im Isus priopće strašnu kazu i užasne vjole, koje su time navukli na sebe i svoje pokoljenje. Govori to ženama, koja su toliko samostilno pokazala prema Njemu. Govori im zato, da počake, da uza svu krivnju voda i naroda On imade smilovanje i obzir s onima, »koji se kaju i plaču nad svojim grijesima. Govori im i zato, da počake, kako zaboravljaju na svoju nevolju, koja Ga je baš sada zahvatila. On misli u svom velikom milosrdju i ljubavi samo na nevolju drugih. On vidi žalost žena, koje nad Njegovim križem plaju, ali i groznu stiku žena za buduće opsade Jeruzalemske. Njega te boli, premda su sami Židovi sve to u svom bijesu i smruti.

tvrdoglavosti na sebe i svoje potomstvo preuzeuli i tako izazvali pravednu kaznu Božiju. I dok su žene plakale, tvrdovrati su muževi ostali uspravni u svom zлу.

Na Golgoti, pod križem, stajali su i podsmjejivali se: Saduceji i Farizeji; veliki svećenici Ana i Kajfa; presaćeni sladokusci; oboli, slavohlepni, podmukni pismoznaci. Svi su ti tipovi slagali pobjedičku pjesmu, pjesmu rugalicu: »Ako je Sin Božji, neka se skine čavle, zatvori krvareće žile, neka sida s križa, neka nas napelja da vjerujemo u Njego božanstvo. Sve je to bilo sadržano u riječima: »Drugima je pomogao, a sebi ne može pomoći. Kralj je Izraelski, neka side sad s križa, pa ćemo vjerovati u Njega. On se uzdao u Boga, neka Ga sad izbavi, ali Mu je po volji; jer reče: Sin sam Božiji (Mt. 27, 42-44).

Tako su govorili neko vrijeme, a onda ušutili. Zašto? Zato, jer su se sami zgrorili nad svojim govorom. Drtili su i tresli se od straha, da im Isus što ne odgovori. Ipak ih je podlazila božajan, da bi im mogao edgovoriti On, koji je tako divnu nauku učio, tako svet život provodio, toliku čudesna učinja. A što bi onda oni, ako bi doista sišao s križa. Njemu ništa nije nemoguće. Nepravda i zlostava ne da nikomu nikada mira ni pokopa, pa makar sam sebe neprestano uvjeravao, da je pravo učinio, ili se sili da na to ne misli.

Zla savjest se uvijek javlja i prognosi čovjeka. Tako je i njih progona nepravedna osuda Isusa na sami Židovi sve to u svom bijesu i smruti.

Poniznost pred ljudima

U odnosu prema ljudima poniznost se sastoji u takovom pretizu same sebe da sebe manje cijenimo nego ikoga, i da smo spremni svima se podložiti unvrede, zapostavljanja i pogredne svake ruke, smrštar učinak, da mu ih ljudi s pravom nanešu. Čak će se radi njih veseliti. Takav osjećaj prema bliznjemu, ima svu korištenju u ispravnom poznavanju samoga sebe i niskom mišljenjem o samom sebi. Tko je namne duboko prožeo avjomi, mističnostom, slavosćima, kršćanstvu, te mističnom i veličinom grijeha, ne će mu biti teško sebe zapostaviti svim ljudima. Sv. Ivan Hrizostom kaže: »Pravo smo ponosni, ako se postavimo na niži stepen, nego li su oni, koji su tačna nas, i kad na strahopuštanju gledamo na one, kojima se čini da su manje vrijedni od nas. Ako smo uistinu mudri, ne ćemo nikoga smatrati nižim od sebe nego cijenu svakoga držati boljim od sebe. Tako ne mislimo samo o nama, koji smo uronili u bezbrojne grijehje, nego i o onima, koji su sebi svjeđani, da su učinili mnogo dobara. Sv. Bernard kaže: »Većliko je zlo i velika pogibao za tvoj predak, ako u mislima stavljaš sebe pred druge, koji su stvarno s tobom jednaki ili su čak i vredniji od tebe. Zato se ne mijeri ni s klim, nego se smatraj najnevrednijim.«

Kako se možemo smatrati lošijima od svih drugih ljudi, a možda su ti isti lošiji od nas? Sv. Toma kaže: »Ako kod drugih gledaš na darove Božje, koje posjeduju, a kod sebe na svoje nještavilo, ni ce ti biti teško, da dodesne onome prednost. Ti možda imaj još i tajnih pogrešaka, da koje sagao ti znaš, a onaj možda imaj još i tajnih darova Božjih u sebi, kojih ne zamjećuješ. Sv. apostol Pravac kaže: »Jedan drugoga u poniznosti drži višim nego sebe same.« Sv. Toma dodaje na to: »Prema zakonu ljubavi treba da u bliznjemu zamjećujemo ono, što ima i od Boga dobro bilo u red naravu ili milost, a da kod sebe promatramo ono, što imamo od sebe samih, a to je nještavilo i mnoštvo grijeha.«

Spasitelj preporuča uzvanicima, da sjednu na posljednje mjesio. Ne veši na srednje, ili jedno od posljednjih, nego baš na posljedne, a to zato, da se ne usudimo ni ispredi se a drugima, a kamo li stali pred njih. Da je tko od prvih krišćana oštro Pavla, koji je bijesno proti njih, te ga prezreo i sebe više cijenio od njega, kako bi se gredno prevareo: Savao je bio izabranica posuda Božja. Niš je možda tako i s našim bližnjim, koji se čini da ima svakojake poroke? Ne osudujmo ga, jer je možda i on Bogu mao, pa on ima i s njim posebne nakane. Svr su Franju Saleškom pitali, zašto se smatra najvećim grijesnikom na svijetu, kada nije nikad počinio takih prestupaka, kao mnogi drugi ljudi? Sv. Franjo odgovori: »Ja sam uvjeren, da je najgori drunski razbojnik doživio takovo mislorde sa strane Božje, kao što sam doživio ja, da bi Mu na vjernije služio i bio Mu milij od mene. Osim toga je savsim sigurno, kad bi Bog ustanuo svoju ruku od mene, ja bih počinio tajkovih nepodstopitih, kao nitko na zemlji.«

Ima ih, koji se na riječima drže velikim grijesnicima, no drukčije misle o sebi. O njima vrijedi riječ Sv. Pisma: »Gdekoj ide naoko poniz u žalosnoj crnini, a nautočnost je njegova puna prevare. Njihova se lažna poniznost poznaje po tom, što se lako za malenkost uzbudjuje, i postaju zlovjoli, čim ih drugi ogovori, omalovali, pogredi i uvrijedi. Tko je pravo ponzan, tko se uistinu drži najnajviđen od svih i misli da zaslužuje prezir svih, taj će rado primiti svaku pogrdnu dru-

D U H O V I

Otvoriti su vrata pripresti, ribari,
Blijesak Božjeg svjetla u oku im sjao;
Uskršnulog Krista veličati su stari.
Jer tamni zastor noći se arec u pao.

Osjetili su ljudi da se nesto zbijava.
Ta pripresti ribari tako snažno zbori,
I svit su tad znali, da lastna je živa:
Da Krist je Bog, što vječno vlađa
tamno gore.

SVETIŠTE MAJKE MILOSTI

(Trsat)

Gore na uzvišini Gospin hram se lješa,
U sunčanome sjaju zlatom se preljeva.
Na podnožju vrhuncu ko arebreni biser
U zlačanom se sjaju plavi Jadran sljeva.

I šumli vječno More: Gospil pjesmu pjeva;
A Kraljica sluša na svetome oltaru,
Sa šumom pjesme Mora molitve se dižu
Sa obale plave u sunčanome žaru.

»Duh Gospodnj napuna
svetni svetinje, aleluja; I
Onaj, koji sve obuhvaća,
čije svaku riječ,
aleluja, aleluja, aleluja
(Mdr. 1, 7).

Iz Ustava domaćinstva Nove

Osamljeni

Ceste smo vidjeli, kako u sred polja, parku ili livade stoji osamljeni drvo. Osamljeni drvo je osamljeni ēvej imadu isti udes i iste tegobe. Njima nije baš lako. Ali tvrdi njihov život čini ih jakima, samostalnima i velikima. Možda i nisu sami krivi, što su preostatak svoga roda, koji ih je nekada okruživao. Nepogode i oluje su ih osamle, tako da su njihova braća istrijeble. Ali ih je koja druga nuda postavila osamljene na njihovoj životnoj stazi.

Mladost bi njihova možda znala privati o gorkim časovima njihova prebjanja svjetom i teškoga održanja na životu. Teška je naime osamljenost na bari i vjetru, kici i snijegu, na snizvici i ledu, vrućini i hladnici. Mnogo puta je mlado drvo čezutnjivo gledalo na daleke sunce sime kao i osamljeni ēvej na društveni život u obitelji, gdje običavaju njegovi drugovi provoditi tepli i ugodno svoj boravak. Nakon tih gledanja mi naduđo dani tage. Osjeća se odbaćenim i napuštenim od svih. Prepušten udaranju divljih vjetra, kao da mora činiti tešku poslušnu na neku tajnu krvljinu.

Cesta je za osamljeni drvo i ēvejima, što nisu nikada iskusili ugodnosti zajedničkoga života ni bratskoga ni sestrinskih zajedništava u svojem rastu. Nisu uživali njihovih proljetnih radosti ni poigrali se s njima obojedinim igračkama u jeseni, ni sanjali sime u zabavama na zimskom ledu, niti uživali radosti zvjezdanih ljetnih noći. Nisu stulali sunce razgornovim lasku, ni ugojio cvrkljanje iz plitkih gnjezda. Nisu gledali tumaranje velikih i malih sunčanika životinja, koje u svojoj radošti ne nalaze sna. Nisu još nikada smiješili ni udusili umorni i vlažni miris paprati ni sunčkomoguću evijecu.

Njima osamljenima nije poznat mnogi život uživanja, što ga pruža gusto šumsko drveće i porodična zajednica. Oni su od svoje mlađosti siromašni na radostima, a boga'li na održanicu te ūskim borbenama. Oni su ujek sami na sebe upućeni. A u zajednici bi se u spomin i burnim danima oslonili međusobno na braču i setre. Zasidili bi se njihovim sjenovitim granama i glijkim grancinama. A ovako se osamljeni sunčani ogledavaju za pomoć na daleko i ūsroko, kad ih strašne jesenske bure i proljetni vjetovi savijaju do koriđera i ljeđa, i ljeđove grane snažno tjeraju ovano i onano, ruje im glave i otključaju granku, koje su tako dugi i s toliko brije branili i njegovali.

Ali oni su se pričuli na to, da budu mali. Zato se i u najvećoj stins osamljenja samo na sebe. Teška ih je mlađost učvrstila i neslonivima. Malo ih je pak odraslo u zajednici, koji bi mogli tako proučiti vjetromima, stajati na svome mjestu i u vrijeme bladnji i mokrih tijedima padajućih kiša. Niti bi se mogli izložiti oštroj stjenedi jake zime. Oni vole brzljav, društveni život, gdje razgovor je prestatje nijednoga časa. Njih vesele jezicelj pjevačnih ptica i neprestano zvuk huknaca. A osamljenima je potreba upravo potrebljena osbiljna tisina stjeđib, bezglasno rastuhni potja. Njima je doista i previse brzeljanje i smijeh pojedinih ljudi, koji prolaze zuto-bježlim cestama i glasivo malobrojnih plica, koje mimo prolete, klečanje seva nad zrijucima usjevima i odjek kosa i srpsva, što ruše zelenu travu.

Samećima je u dugom tku životnog vremena postalo svojstveno osbiljno doštejanjstvo i ponos. A to dolaz samu se u dugoj osamljenosti i magacim patinjanjem. Neprestana borba ih je učinila odbojnima, surovima i negikrima. I tako se mnogo toga u njima moralo slomiti pred navalama nepogoda. Ali njihova snagač i njihovu ljeputu nije slomilo. Za njih je i nesavremeno da svoja draž i milina stavljaju u legak kao mladi gizdlin, koji živi i iščuvaju se i brozo propada, a ēvriši samci ostaju. I dnevno, kad ljudi prolaze cestom, rukom szi zaštitu oči pred suncem, a ispod ruke iznenadjeni gledaju na njih, kaa da se ēude njihovom stacom doštejanju i snažnoj ēvrosti njihova reda i ponosnoj neslonivosti njihove odlučnosti. A to je, što ih teški u ūshuvim teškotinama.

Njima je pak pristupeno, da ēine djele i ljuđavci prema bliznjemu. K njima se naime ušli stanovnici cijele okoline, kaa opake, da su spremni na ljuđav prema bliznjemu. Oni su kao dr-

OPAKI NA SUDNJEM DANU

Za opake će sudnji dan biti porazan. Oni će morati gledati strogo suduško Biće Spasitelje i čuti strašne riječi: »Idite od mene, prokleti, u ogranici kojih je pripravljen davlu i andelima njegovim!« (Mt 25, 41).

Ovini će riječima Isus osuditi opake na dvostruku kaznu. Jedna se zove kazna osude, a sastoji se u tome, da osuđeni neće nikada Boga vidijeti. Ētava će vječnost biti odjeljen od Boga. O-suda je neprjenjivija i traje kroz svu vječnost. Osudjenici će zidine plakati. Mučiti će ih gržnja zavjeti do ludila. Predicavat će si, kako su se lako mogli spasiti, a sami su ni za što proglašili svoju sreću. Pomoći mi otkud, utjeha mi od koga. Dolaziti će im na pamet prošla i arazi i bogurniske kletve, koje su poput otrovnih strelja spali na Božje veličanstvo. Sjekat će se nečistih grjeha, svih grješnih penika: osoba mješta i stvari, sa kojima su ih na grijeh navedle. Mučiti će ih umovna, koju su nepravedno stekli. Pred oči će im dolaziti slike osoba, kojima su pogamili jezicima poštenje oduzeli. Nemorsdino će ih progonti poklani i poubjani: kog krv viće k nebu za osvetom kao što je nekada vikala krv nedužnoga Abela. Nizaj će im se pred očima svih grješnih cijeloga života kao u ogledalu. Jedan teč od drugoga. Da su se barem u zadnji čas pokojali kao raskajani rozbunjaci na križu i bili bi im sve oprošteno. A ovako? Ni sjene nikakve nade. Sveti Pismo piše: »Ni ne znate, da nepravedni ne će bastinirati kraljevatu Božje?« — pa odmah nadodjat grožnju: »Ne varjte se: ni bludni, ni idoliopakoni, ni prebjubnici ni mokoputni, ni oni, koji spavaju s muškaricama, ni kradivači ni lakoimenci, ni pjanice, ni provarci, ni razbojnici, ni plamice, ni pravoznaci, ni razbojnici, ni budištini kraljevata Božje?« (I Kor 6, 9-10).

Osudeni gube nebesku domovinu. Blažejni su iz zajednice Andele i blažeđi ljudi. Bit će lišeni državnoga pogleda, kojim se nasladuju. Blažeđi kaa gledaju ljepotu naravnih stvari. Bit će lišeni svjetlosti slave. Ne će gledati Božje. Ne će uživati blažene ljuđeve i veselje. Ne će iman proslavljeno tječe. Izgubit će sve nadnaravne darove, a zadrijet će same nelzbrisljive biljege Sakramentima svetog Krsta. Potvrde i Reda, koji će im u paklu biti kao kazna i sramota.

Osudeni gube nebesku domovinu. Blažejni su iz zajednice Andele i blažeđi ljudi. Bit će lišeni državnoga pogleda, kojim se nasladuju. Blažeđi kaa gledaju ljepotu naravnih stvari. Bit će lišeni svjetlosti slave. Ne će gledati Božje. Ne će uživati blažene ljuđeve i veselje. Ne će iman proslavljeno tječe. Izgubit će sve nadnaravne darove, a zadrijet će same nelzbrisljive biljege Sakramentima svetog Krsta. Potvrde i Reda, koji će im u paklu biti kao kazna i sramota.

PODLISTAK

Ljepota svibnja

Bijela, kao bijilan i ūsta, kao sunce, Poceda duhovna. Utjeha krišćana i Kraljeva mira glavi se u mjesec svibnju!

Već ovi ukrasni nastavci za Onu, koja je Pomoći ka krišćana i Vratu nebesku uza druge bezbrojne, s kojima je još od krišćanske starine slavi Crkva, bjeđedano govorje o zanosu vjernika, koji su Ježu kroz stoljeća postojali i kao Mala krišćana i kao Zagovornici na nebu. Dvije majke imamo u životu, jednu duhovnu i jednu tjelesnu. Jedna i druga budu nad našim stazama i prige našem kroz život, koj je u Njegovoj molitvi: nazvan »suzina dolje«. Bez ove suze dolme ne bi bismo mogli dospijeti u one visine, koje su punе svijetla, i u kojima trepti, pjev onih, koji su bili čista srca.

Onoga trenutka pod Križem, kad je sam Isus kazao Ivanu: »Sine, evo ti

Povrh kazne osude trpijet će osudjenici i osjetiti kazne. Među osjetnim kaznama dolazi na prvo mjesto paklenjak, paklena vatrica. Vatra je u paklu prava, ali se razlikuje od zemaljske vatre time, što nikada ne izgora i ima posebnu moć, da muči dušu, makar su ono duhovna bjeđa. Do sudnjega će dania paklenja vatrica mučiti odspale andele i osudene ljudske duše, a nekon sudnjene dana u tjesnici osudjenika: »S u čovječju izlastil će Andele svoje, i oni će sabrati sve zavoditelje i zlostvore njegova i baciti ih u peć ognjenju. Ondje će biti jauč i ūkrat život.« (Mt 13, 41-42). »Ako te ruka tvoga sablasnikova, odjaci je! Bolje je za tebi da udes sajat u život, negoli sdivlje ruke ideš u pakao, u ogranici neuglavju, gdje crv njihove ne umire, i oganj se gase!« (Mk 9, 43). »I gradove Sodomu i Gomoru osudio je Bog na propast i spalio, i tako je postavio primjer budućim bezbožnicima!« (2 Pet 2, 6).

Kad će Spasitelji na sudnjem danu izreći osudu nad osudjenicima, navesti će razlog zašto ih osuđuju: »Bio sam gladan i niste mi dati jesti, žedan i niste mi dati plit. Bio sam stradan i niste mi primili na konak, gol i niste me zaodjeli. Bio sam bolistan i u tamnici i niste mi pohodili.« Osudjenici će Ga pitati: »Gospodine, kada smo te vidjeli gladniju ili žednu, ili strana ili godi ili bolesnu ili u tamnici, i nismo te posustili?« Isus će im odgovoriti: »Zaista vaem kažem: Sto niste mi učili jednomu od ovih najmanjih, to niste učili ni meni!« (Mt. 25, 42-45). Među nedostacima če, dake, koji strovaljuju ljuđe u pakao, biti jedan od najvećih manjaka ljuđeva prema bliznjemu, nedostac djele kraljevskog ljuđeva.

Sveti Pismo govori o paklu jasno i otvoreno na mnogo mješta. Nauku o paklu ispojediva sveta krišćanska predaja pred apostoškim vremenima pa kroz svetu crkvenu povijest. Tu ne pomaze ništa ljudsko mudrovanje, koje bi htjelo da pakao nema. Pakao je ūnjelac, doduze gorka činjenica, i njom se mora računati. Ne koristi pred njom zavarati, oči, ni glavu turati u pjesak kao noči. Cetiri su posjedne stvari (vježbe): smrt, sud, pakao i nebesko kraljevstvo. Sveti Pismo nas upozorava: Sjeti se, čovjeko, često svojih posljednjih stvari, pa ne ćeš nikada sagrijeti.

»Što sam učinjala?« — odgovori ona. »Kad sam najprije uzasnu naštopila pismo, bacila sam se pred noge naše Nebesne Majke i rekla sam joj: »O dobra Majko, moje je srce rasstragnato! Al, znam da si. Ti još više trpijeti na brdu Kalvariji. Pe i ja hocu da budem majka mučenjova! Ne cu više plakati.«

»Pošto sam tako močila, dobila sam novu snagu. Qodsada upotrebljavam svoje dake sakupljajući milostinju za pogane, koji su ubili moja sina.«

U njoj su sve kreposti krišćanske sništvenosti. Nju su svj greci i svetice mislili da Im omogući što već stupanj svinčenstva.

Ujeha je tako potrebna čovjeku u njegovim žalogima, u njegovom brigama i njegovoj mlačkoj vjeri i njegovoj gubitljivoj ravnoteži. Ona je tu učitelj Kraljeva mirat Mir je uvjet, kako duhovnoga, a tako i materijalnog i blagostanja. Ona je ona, koja unosi u mještu svjetlo prave milosti, koja nas puni krišćanskim optimizmom, a bez nje nema djejstvotvora života za njeđnog krišćanina.

Ona je Zvezda morska! Stara je prispodobila lađe na uzbunjenoj moru i ljudskim životom. Da bi lada doplovila u luku, potrebno je da plove onim pravcima, koji vodi u luku odmorja, a ne u ljetice. Ona je zvijezda, koja pokazuje se zove život. Nju slavljaju u mjesecu svibnju, mjesecu bujnijem i cvjetajućem, mjesecu ljeđenja boja u prirodi i mjesecu raspisivanja zelenila, koje nam govori o dobrobiti Onoga, koji se brine i za vratca na krovu: Onoga, koji je uvijek bio pun ljuđav prema čovjeku: Onoga, koji ga je otkupio i posvetio svom žrtvom za vječnost.

Poklonimo se i mi ljeplji Onu, koju su proslavili toliki umjetnici. Ona, koja je poslala toljik površevi dumanja. Sjetimo se, da lmanom na nebu svoju duhovnu Majku, koja je puna ljuđavosti, za svoju djecu!

ISUSOVACKA CRKA u gradu Mokštu, koja je 1925. kao mješta pravog katoličkog Crkve bila zatvorena, nakon temeljne, restauracije opet je otvorena. Sadašnja je vlastito to učiniti i u znak reparacije.

Čista naših molitava

U svilešnjaku predveđeč Čista naših molitava sadržava se na Tebe, Kralježe naša i temelje. U sve ove dane, gata je mlačo tražila Tebe, Majko premađra, da Ti reče naše potrebe, naše prošine, naše nevolje. U sve ove dane, nasa su sreća otkrivala pred Božnjem žrtvenikom naše radosti i naše tuge u djetinjem povjerenju, da nas Ti shlaši da nas Ti primas, da nam Ti prapravljaj najviši streču. I sto riječi, nisu mogle kazati i nikada ne bi mogle, što ni me sami ne znamo, a negdje u duši kao nesnaku, nепrolaznu težinu našeg čitavog živilja, sve je to gorjele po pred Tobom, premašivajući. Za to su Čista naših molitava naš život, naši dan u ovome svijetu, pod križem i u sru ukušne utjehje, koju nam donosi naša Odrupitelj. Naša su Čista molitava vjeronosnički izcvjeđeni naših radosti i iz triju našega izvjeđenja.

Svibnjački dan su Bjepli. Jednino u godini traju ove poboznosti u rascvetljenoj no proječi. Ali u svim danima naše molitve spominju Tvoje veliko Ime. U svim danima do smrti mi Te zavijimo: Zdravo, Marijo!

Mučenikova majka

U prosinac godine 1898. mlađi fra-njevački misjonar umro je za svetu Vjeru. Strašna mučenja predhodila su njegovo smrti.

Poslje je netko zapitao mučenikovu majku: »Što ste učinili, kada ste čuli tu žalosnu vijest?«

»Što sam učinjala?« — odgovori ona. »Kad sam najprije uzasnu naštopila pismo, bacila sam se pred noge naše Nebesne Majke i rekla: »O dobra Majko, moje je srce rasstragnato! Al, znam da si. Ti još više trpijeti na brdu Kalvariji. Pe i ja hocu da budem majka mučenjova! Ne cu više plakati.«

»Pošto sam tako močila, dobila sam novu snagu. Qodsada upotrebljavam svoje dake sakupljajući milostinju za pogane, koji su ubili moja sina.«

DUHOVSKA NEDJELJA

12. V. 1951.

Djela apostolska pripovijedaju kako je Duš Sveti sasao nad apostole u slici gospodnjih jezika, i kako su apostoli odmah uslijed djevojanja Duha Svetoga počeli govoriti raznim jezicima.

1. Pojave im se razdjelejeli jezici kao od ognja. Duš Sveti pojavio se prema Izvještaju Svetoga. Plama dva puta: prvi put kao bijeli golub kod krštenja Isusova i sada kao plameni jezici. Svakog pojava imava svoje značenje. Bijeli golub označava nevinost u bezazlenost. Takođe je bio Isus, a takav: treba da budeš i mi svi, koji želimo da Duš Sveti dođe k nama. Plameni jezici naznačuju buduću propovijedniku službu Apostola: raoniceće Še Evandjele propovijedanjem po svijetu, a grijati će ih i davati im poletne i snage plameni Žar Duha Svetoga. Po odredbi Crkve Duša Sveti se u crkvenim umjetnostima prikazuje u obliku goluba.

2. Jezici od ognja spuše se na svakoga pojedincu od njih. I tako su Apostoli primili Dušu Svetoga, koga im je Isus već prije više puta občuvao. Duš je Sveti u Apostolima učinio potpuni preokret. Prije su bili strasljivi i sakriveni su se pred pogromom-fazeastru, a sada najednput postaloje neustrasti, te izdješi na ulice Jeruzalemske: propovijedaju Evandjele. Prije nisu mnogo toga shvatili, što im je Isus govorio, a sada ispravno shvaćaju sve. Prije su misili na zemaljski i očekivali kraljevstvo na zemlji, a sada misle na nebesku i šire kraljevstvo nebesko na zemlji. Duh Sveti ih je poučio u svemu, da im je što da govorite kod širenja vjere, jačao ih je u progonima i učinio ih neustrašljivima, sve do mučenja smrti. Molimo i mi snagu Duha Svetoga da se uspiješno možemo boriti protiv navala davalja, napasti svijeta i svoje vlastite zre naravi.

3. I svi se napuniše Duša Svetoga i počeće govoriti tudim jezicima. U to vrijeme bilo je u Jeruzalemu Zidova iz različitih strana svijeta i svi su ih razumjeli u svojim jezicima. U prva kršćanska vremena Duh Sveti je pratio propovijedanje, kako Apostoli, išao i prvi kršćani, posebnim darovima, među kojima je bio i dar jezika. Bilo je to zato, da se kršćanstvo lako i brže prečrpli medju pogane. Danas nema više ovih darova, jer nisu ni potrebni. A ako bi kad trebalo, nema dvoje da bi Duš Sveti opet pomogao slabinu ljudima, da se sveta vjera u svijetu odriče, pa nema na čudesni način. Molimo se Dušu Svetom, da nam prosvijeti razum, da možemo svoju svetu vjeru dobro upoznati razumjeti i da nam upali srce, da je zavolimo i po noj živimo.

BI. FRANJO ANTUN FASANI

U nedjelju, 15. IV., podignut je na čast oltara O. Franjo-Antun Fasani, franjevac - konventualac. Novi se Blaženički rodio god. 1681. u prastaranom i slavnom gradiću Luberi (Italija). Njegovi roditelji, vrlo siromašni zemaljskim imetakom, ali bogati milošću Božjom, zvali su se Josip i Izabela Fasanini.

Obiteljski ambijent bijaše prava škola njegove svetosti. Već kao dijete znao je provoditi sve svoje slobodno vrijeme pred Svetohramom. Često je skupljao svoje vršnjake i predvodio ih u moljenju na podnožju oltara Bezgrješne Djevice, prema kojoj je za cijelog žita gojio osobito njezino pooboznost i kasnije bio Njezin gorljivi propovjednik.

U 15. godini stupio je u Red Franjevac - konventualaca, koji u Luberiju imaju samostan i crkvu sv. Franje već od god. 1301. Njene nauke svršio je u svojoj Provinciji, a više u najeponitnijem kolegijumu Reda: u Agnonu, Napulju, Asizi i konačno na glasovitom Bonaventurianumu u Rimu, koji je osnovao Papa Siksto V., podrietom Hrvata. Za učitelje i kolege imao je mnogo učenih i svetih ljudi, od kojih je možda naskoro još koji uči u srušenoj oltari.

U njegovoj intelektualnoj, a naročito duhovnoj formaciji, najduži traje-goste ostavio je Asizi, u kom je boravio duže vremena. Uz poniznosti, kada nekošte Franjo, htjede odbiti sveti Red, koji ipak primi po savjetu svog duhovnog vode, 19. IX. 1705. Nešto kasnije vratio se u svolu Luberu, da ta-nova nastavi veličanstveno djelo obnovbe započeto u XVI. vijeku zaslužom Bl. Augustina Kačića, koji bijaše najprije zagrebački, a kasnije lučerski biskup.

Tu neuromor je radi kao starješina sa-mostana, kao odgojitelj i profesor i konačno kao provincial. Više primjene, nego riječju preporodio je svoju Provinciju. Suverenitet ga nazvao "svetijeli sveti Franjo". Često su ga putu vidjeli, kako zanesen u molitvi lebdi u zraku. Sve je hrilo k njemu

iz najdužljenijih krajeva. A on, govor-je svjedoci, nije štioč truda, da spa-sava duše. Duše... bijaše ideal njegova apostolskog djelovanja.

Potpot svetog Utječnjeljiva bio je i na neobično poniran. Koliko je do sebe držao, svjedoče ova njegove riječi: "Kad bi Gospodin dao ove darove dru-gima, o koliki bi postali veliki sveci, a ja...?" Iz poniznosti znao je svima istaći svoje nisko podrijetlo. Ottoklju je ponudenu mu biskupsku čast.

Kao najsigurnije sredstvo protiv ne-dostiga duha, savjetovao je sabrači i vjernicima: "Sini, ako hoćete pobije-diti, utječite se molitvom Presv. Dje-vici, i vjerujte mi, pobledja je vaša." Po savjetu Kristovom, molitvij je pridruživao post i druga pokornička dje-lo. Kao sveti Franjo i on nazivale svoje tijelo "brat magarace".

U apostolskom radu oboli. Bijaše već iscrpljen dugotrajnim strogim postovi-ma, bđenjem i bjevanjem, a grozni-ja je dovršavala svoje. Znao je, da se približava svršetak. To je proprio u nekim izabranim dušama. Vedro bijaše njegovo preminje. Umiruci blagoslovio je još jednom sabraču i preporučio im bratsku ljubav, poslušnost, ob-državanje Pravila i zapovijedi Božijim i završi: "Radite da postanete sveci. Držeci sliku Bezgrješne i moćiđe Joj se-zavtori svoje smrtnje oči 29. XI. 1742., da ih otvoru u blaženoj vječnosti."

Njegovo tijelo ostade više dana izlo-ženo u crkvi. Svi su ga već tada naznačili svecem. Uz svu strazu, poboljni su vjernici strigli s njega veliki dio odijela, čuvajući to kao dragocjeno relikviju. Sahranjen je u crkvi sv. Franje u Luberi do oltara Naše Gospe od Provodnosti. - Zbor raznih vanjskih neprilika više puta je bio prekli-dano kanonsko istraživanje njegova svetogskega života. Ali nebrojena čude-sa, za život i poslje smrti, postignu-ja njegovim zagovorom, doveđeno kon-ačno 15. IV. 1951. do časti oltara na-voj blženika iz Reda Franjevaca - konventualaca, oca Franju-Antuna Fa-sani.

Vieruim...

Teška je istina Tvoja, Gospode,

Pa svakiput,

Kad je razumom svojim pokusam obu-miti, Razumom. Što je vagao teliku zemlje, Izmjerio daljne svemirske gorostase, Siljedio vrtoglavog plesaće kometa, Klecaju mi koljena,

Posvrem pod težinom

U strahu,

Da me smrvi,

Ko teški živanj zrpo pšenčni?

Teška je Istina Tvoja!

Pusti mi stoga razumu pute njegove,

A u pomoći k Vjeru pozvat!

I uz neznuči ću poslati milosnu

Istinu Tvoju u zagrijaju ponjeti

Ko perce lagano...

Naše svećenstvo i medicinska nauka

Tekom mnogih stoljeća nastala je u zagrebačkoj katedrali i razvila se književnost, koja je nazvana Metropolitanska biblioteka. Danas je privremeno poha-djena u prostorijama Sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

U Metropolitanskoj knjižnici sabrano je dragoceerno blago mnogih starih i rukopisnih i tiskanih djela - "Kodeksa", i to raznog sadržaja: bogoslovičkih, filozofskega, bibličkih, filozofskega, prav-neske i medicinskog. Neki od njih po-teču iz 11. 12., 13., 14., 15. i 16. stoljeća.

Od medicinskega djela sačuvano je do danas jedanaest, i to jedno iz 12. stoljeća, dva iz 13., tri iz 14., tri iz 14. i jedno iz 15. stoljeća. U 15. stoljeću imala je Metropolitanska knjižnica 32 djela medicinskog sadržaja. Takovim se blagom može da pohvali malo koja knjižnica i veličinu naroda.

Kako su medicinske djela dospijeli u biblioteku zagrebačke katedrale? U srednjem vijeku slali su naši biskupi daroviti svećenike na glasovita svećenička u inozemstvu, kao u Bolonju, Padu, Rim i Pariz, da uče bogoslovičke, filozofske, i pravne nauke. Niki su od naših svećenika ušli i u medicinu, te su se bavili liječenjem. Ovajko svećenici donijeli su u domovinu ili kasnije nabavili medicinsku djelu, te su ih darovali kardinalnoj knjižnici.

Godine 1233. spominje se zagrebački kanonik Petar kašar i liječnik. U dobu od godine 1253. do g. 1662. po-malo je osam zagrebačkih kanonika, koji i

su bili doktori medicine - liječnici. Zagrebački biskup Jakob II. de Pla-centia (1343.-1348.) bio je prije liječnik kralja Karla I. Kao doktori medicine poznati su: Cazmarski arhidiakon i lje-čnički biskup Kuzmica ("Cuminus" 1436.-1440.), komarnički arhidiakon Mark-wardus (1452.-1456.), vrbovečki arhidiakon Scholbus (1465.), Martin de Illehus rodom iz Poljske, gorički arhidiakon (1464.), doktor medicine i u slobodnim zna-čajima, (doctor medicinae et doctor ar-tium). Isti je godine 1458. postao "ma-gister" - profesor na sveučilištu u Krakovu, te je surađivao u djelu "Tabula directionum, sinuum etc.". Godine 1522. do 1524. spominje se kao dok-

tor medicine zagrebački kanonik "Jeronimus". Godine 1536. postigao je u Bolonji doktorat medicine zagrebački kanonik Ivan Zaystoci, čazmarski prepo-

zit.

Neki se zagrebački kanonici spominju i kao astrolozi, kao npr. već prije spomenuti Martin Illehus (1465.), skrivački astronom. I kanonik Nikola Reček (1465.-1466.). Navedeno činjenje dovoljno objašnjava, odslike Metro-politanske knjižnici tolika medicinska djela. Kad budu temeljiti proučeni-ja povjesni spomenici, moći će se do-kanizati, da je u stoljećima srednjega vijeka bilo i u drugim našim biskupijama, npr. dolmatinskim, svećeničkim redovnicima, koji su ga bavili značu-šću, i da u mlinčanskom naukom te vršili liječničku praksu.

manji javnosti) rezultat je pjesnika katoličkog uvjerenja. Peticij i nadahnu-će za svetljanje kompoziciju zadobio je Verdi, kad je g. 1873. umro zloglas dobar znanac i prijatelj Alessandro Manzoni, koji je kapeljčki književnik bio i privat talijanskog ro-

mantičnog (napose romane), uko-jina ljudi trpe, a napose, koja se zauvrstila tragici, a to znači ujijavaju-

je u neki različiti pojam o životu; a

isto tako ne trpe, da se otvoreno i jasno

govori o grejbi. Traga zaznati od

grejbi, ali treba i znati, da je grejeb,

i koje su njegove posljedice. Ivana je-

rić, dani grish - istočni, - kaže kardinal Newman, uznak je svega zna o ovom svijetu, svih muka i nevoja. Sto-nas

značaje na zemlji.

Giuseppe Verdi i njegov „Rekвијум“

Ove je godine 1848. kulturni svijet svećenim načinom proslavio pedeset objetinu smrti jednoga od najvećih opernih kompozitora svijeta, Giuseppea Verdi. On se redio 10. listopada 1813. u talijanskom gradiću Roncole, a umro je 27. siječnja 1901. u Milanu. U svome dugom životu komponirao je nebrojeno mnogo većih i manjih djela. Stvorio je blizu 30 velikih opera i može se reći, da je u tom pogledu gotovo niti jedno-već. Njegove opere "Rigoletto", "Don Carlos", "Aida", "Travista", "Otello" i t. d. što ih je umjetnik skladao već pre stotinu godina, izvede se i danas s nevjечim uspjehom na pozornicama če-taviga svijeta.

Pa i njegov "Requiem", koji je ovih dana bio nekoliko puta izveden u Zagrebu (uz gotovo nezapaničeno zan-

DUHOVI

U nizu kršćanskih svetkovina treća je po redu svetkovina duhovaca. Duho-vi se slave pedeset dana izas-Uskrsna na uspomenu mlađa Duha Svetoga na Apostole i na učenice Gospodnjove. Tog se dana slavi i osnutak novo-vezvjetne Crkve. Svakog dana, izas-Uskrsu, pedeset dana izas-Uskrsu, bilo je sv. na isto mjestu. I najednput postade sum-nska rasprava, da na, barem prva tr-dana, radi težaci polcov.

Nedjeli je bio običaj, tako u Siciliji, da su se na Duhu Svetom sa straga crkvenog spustale ruke u brod crkve, dok se u Francuskoj u nekim mjestima za vri-jeme službe Božje trubilo u trube, da se narod sjedi na buku, koja je pratila slizak Duha Svetoga.

Razdjelejeli jeću kad od vatre, koji su se na Duhe Svetog, spjevaju naša na učine, koje su se na Duhi izvodili u brod crkve, dok je u duhovskoj osmili nisu se smjele držati duske rasprave, pa ni, barem prva tr-dana, radi težaci polcov.

Nedjeli je bio običaj, tako u Siciliji, da su se na Duhe Svetom sa straga crkvenog spustale ruke u brod crkve, dok se u Francuskoj u nekim mjestima za vri-jeme službe Božje trubilo u trube, da se narod sjedi na buku, koja je pratila slizak Duha Svetoga.

PRIJATELJI KRSCANSKE KNIGE nazvao se krug katoličkih francuskih pisaca, kojemu pripadaju Albert Be-pijn, Daniel-Rope, Stanislas Fumet, Gabriel Marce, Albert-Marie Schmidt. Protiv sljedeće odgojne književnosti stavljanji oni sebi za sadatuk izdavanje svakih djela, jer a smislu pobjude na latinski katolički život sništva nije kori-sno da snage, koja ne isključuju ni pri-znanje patnje ni svijest o zlu. Drugim riječima, mnogi katolici ne volje čitati književnu djelu (napose romane), uko-jima ljudi trpe, a napose, koja se zauvrstila tragici, a to znači ujijava-ju je u neki različiti pojam o životu; a isto tako ne trpe, da se otvoreno i jasno govori o grejbi. Traga zaznati od grejbi, ali treba i znati, da je grejeb, i koje su njegove posljedice. Ivana je-rić, dani grish - istočni, - kaže kardinal Newman, uznak je svega zna o ovom svijetu, svih muka i nevoja. Sto-nas

značaje na zemlji.

Prvi puta bio je Verdijev "Requiem" izveden god 1874. na obilježju Manzoni-jeve smrти, i to u crkvi sv. Marka u Milanu, a dirigirao je sam kompozitor. Nastajnuti glazbenici Italije toga vremena sudjelovali su kao izvoditelji u počast velikog pokojnika, ali i u po-čast velikog skladatelja - dirigenta.

U svome "Requiemu" skladatelj je doduze prešao simfoničko-dramatičkom kompozicijom granice liturgičke muzike, ali je djelo ipak prošlo du-boko-osećajnim, glasovanjem litur-gičkoga teksta. Komponirao ga je u sedam stavača, kojima su naslovni: "In-voitius. Dies Iracae. Domine. Domine Jesu Christe. Sanctus. Agnus Dei. Lux aeterna" i "Libera me, Domine".

Kao i koji stolnjak godinu prije njega veliki austrijski kompozitor Mo-zart u svome "Requiemu", tako je i Verdi u svome istoimenom dijelu razradio glavnu misao: smrt nije svršetak svoga, ona je početak vječnoga Hrveta, kojemu ne će biti kraja.

Duh je Stvoritelj

Kap rose, zrnce pješčaka i u travi skriveni stinjci, kukac predstavljaju za učenjaka nerijesivu zagometku. Milijuni najstjnijih živih bića, koja se nalaze u jednoj jedinoj kapi vode i milijuni nebeskih tjelesa, koja lete kroz nezvijerni svemirski prostor napunjuju njegov razum čudom i udviđenjem. Kopna i mora puna su čudesa i tajna. Sam se čovjek je najveći zagometka. Tko bi mogao razjašniti igru njegovih unutarnjih i vanjskih osjetila, djelovanja njegovih duševnih sposobnosti, težnju i čežnjuku njegova srca? Tko je istražio narav ljudske duše onog duha, koji je u ovom životu vezan s tijelom?

Sto se čovjek više duševno razvija, što znanost više napreduje, to brojna bivaju i čudesna, to više razum opkoljuju tajne i prkose mu. Ili u beskrajnom svemirskom prostoru, ili u istraživanju života ili u proučavanju atoma šire se tajne, koje razum ne može dokući.

Ali jedno ne može da izbjegne oštreljenju oka, a to je, da u čitavoj prodi vlasti davan red. I u zvijezdama, u stvarima, gdje se silna sunca podvrgavaju neuromljivim zakonima, kreću se po točno određenim stazama i točno određenom brzinom. I u Sunčevom sustavu, gdje isto tako planeti i naša Zemlja meneđu njima – poslušno obilaze svoje staze do točnosti jedne stotinke sekunde. I u bliskom i zvoljivom svemiru karavu, kao i u ljudskim blincima, gdje je sve prema svrštu izgrađeno i prilagođano – vlasti savršen, red. A taj red zapravo znači namještjanje sredstava, da postignu neki cilj, neku svrhu. Svrhovito paš predpostavlja um, koji je to uređio.

Razum, svrhotični učinci mogu da imaju svoj uzrok samo u razumom bici. Da se napravi neko sredstvo, neki predmet, treba prethodno postaviti cilj u predodžbi u umu, i prema zamisljenoj svrsi izraduje se predmet. Uzrok je dakle svrhotivog učinka u umu, u razumom bici.

Svi predmeti ljudske kulture, počam od igle do čudesne televizije, riod su ljudske misli, ljudskog duha, načinjeni; su od tvari (materijalno, po ljudskoj radnjoj, snazi i tradiciji). Nezvijernica i nedokudala djela sveru i živila plod su nezvijerne i vječne misiane duhovne stile, nezvijernicu i svemočnog Duha, kojeg nazivamo Bog. Ta se djela izgrađena od Božje tvrti, po Božjoj istodnoj snazi; prirodnim zakonom. To je dostatan razlog, pravi uzrok postojanja vidljivih djela prirode, što je potpuno skladu s načelom uročnosti, koje gleda: „Svaki učinak ima svoj uzrok, odnosno: sve stogod postoji, mora imati svoj dostatan razlog, zato postoji.“

Bog je Ono Biće, koje je od materije najudaljenije i od nje naložbenije; a netvornice je nekoga bila razlog, zato može spoznati. Kakva je netvornost nekoga bića, takva je njegova spoznaja. Biline nemaju nikakve spoznati, jer može u se primi slike bez tvari. A još savršenije može razum spoznati, jer je još više od materije odjedine i s njome nepomičenje.

Bog je nezvijernički savršeni duh. Ima razum i slobodnu volju. Razum, koji nezvijernički nadizati svaku ljudsku razum: gleda sve u kojem god vremenu, kaže nešto što je njemu narodno. Volju, koja ne samo da nezna za kakvu zapreku, već volju za koju je jedan voljni čin ujedno i izvršeno dijelo.

Božja je veličina i moć beskrajna. Može iz nista stvrti: sve stogod je po sebi moguće: ovaj svemir i nezvijernički mnogi drugi, ili ih razvaliti ili povraćati u nista. Od Božje moći inači svoju moć svl drugotni uzroci i prema ovoj moći svaka je moć upravo nemao.

Sveti je Gigrus izrekao lijepu misao: „Mi o Bogu govorimo najodlučnije, kada razmatrajući Njegovu veličinu, zanjamimo od čuda: i udviđenja.“

ENGLLESKA PRIJESTOLONASLJEDNICA ELIZABETA sa svojim suprugom Filipom od Edinburga posjetila je 19. travnja »privatnu crkvu sv. Petra, grobove papu u podzemnoj crkvi, a razgledala je i kupolu sv. Petra.

Iz katoličkog svijeta

SVETI OTAC je primio u srijedu 14. ožujka u audijenciju veliki broj vjernika iz Italije i inozemstva. Među njima je bio i veliki broj mladencata. Odusjevljeno pozdravljao ih je prisutni, Sv. Otac, im je održao govor na šest jezika i na kraju podijelio apostolski blagoslov.

CATHOLIC CHURCH EXTENSION SOCIETY, zove se američko katoličko društvo, koje se brine za gradnju novih crkava i kapela, za restauraciju starih crkava, za opskrbu crkava potrebnim predmetima za bogoslužje, za pomoć svećenicima u misijskim župama i za pomaganje svećeničkim kandidatima. U 45 godina svoga postanka ovo je društvo finansiralo gradnju oko 6.000 crkvi i kapela. Predsjednik ovoga društva Mons. William D. O'Brien je izjavio: „Ako negdje postoji zajednica od 10 katoličkih obitelji, koje nemaju svoje crkve, naš će društvo naići sredstava, da ih je sagradio. Ovo društvo tijesno surađuje sa ženskim katoličkim društvom „Red Marie“, koje se brine za nabavku i spremanje crkvenog rublja i paramentu te ostalih predmeta potrebnih za bogoslužje.“

AMERIČKA REPUBLIKA GUATEMALA broji 3.717.000 stanovnika, od kojih su 3.500.000 katolici. Trećine stanovništva su Indijanci. Međutim, u ovoj zemlji ima samo 149 katoličkih svećenika, od kojih su manje od polovine domorodci. Uslijed ovoga katolicizam te ovoj zemlji proživljava ozbiljni križ. Glavni uzrok ovom pomanjkanju svećenstva jest široko moralno stanje obitelji. Vješti brači nije prihvataj pred zakonom, a mnogi parovi žive u divljem braku ne sklapajući ni civilnog braka. Vlada je radi toga bila pripremljena predložiti zakon preko kojega se smatra zakonitim brakom zajednički život muškaraca i žene, koji traje preko tri godine, pak i onda, kada takav ne sklopi ženidbu.

ENGLLESKA PRIJESTOLONASLJEDNICA knjeginja Elizabeta sa svojim suprugom vojvodom od Edinburga bila je 13. travnja primljena u audijenciju od Sv. Oca Pija XII. Audijenciju je trajala pol sata. Sv. Otac je sa svojim poslancima vodio konverzaciju (razgovor) na engleskom jeziku. – Poslije reformacije je kralj Eduard VII. bio prvi engleski kralj, koji je posjetio Sv. Oca u Rimu, ondašnjeg papu Leona XIII. Od onda je običaj, da članovi engleske kraljevske kuće povodom svog boravka Rimu posjeti Sv. Oca.

U OXFORDU je početkom travnja održano vijeće predstavnika medunarodnog saveza katoličkih poslodavaca. Na vijećanju je bilo oko 60 predstavnika iz Belgije i oko 20 delegata iz Njemačke.

FRANCUSKI KATOLIČKI SOCIJALNI TJEDAN održao će svoje XXXVIII. zasjedanje od 18. do 23. srpnja o. g. u Montpellieru. Tema je raspravljanja biti „Društvo i zdravlje“. Biološki pronašao i socijalna medicina u službi čovjeka. Francuski katolički socijalni tjedan je stavio sebi u zadatak, da na ovom zasjedanju osvijesti moralne, socijalne i političke posljedice najnovijih bioloških otkrića, naročito obzirno na socijalnu medicinu, kako bi ova mogla pružiti najveći mogući doprinos oslobođenju čovječje osobe i ljudskog društva. Poglavitna pitanja, koje će se raspravljati s gledišta njihovih moralnih i socijalnih posljedica jesu: umjetno oplođivanje, promjena spola kod embrijona, eugenika, eutanazija, kao i metode rada psihologije i psihonalizme. Ostali razni problemi, koji će se raspravljati na ovom zasjedanju jesu: socijalna medicina, socijalna higijena rada, reforma rada, bolnici i ustanova javne promocije. Predavači će biti najnjerodavniji liječnici, moralisti sociolozi, pravnici i praktičari socijalnog rada.

PREDSTAVNIKE političke svjetske federacije, koji se zalažu za razoružanje naroda i za održanje mira, primio je Sv. Otac Pio XIII. polovicom travnja u audijenciju. Sv. je Otac pozdrociao i pozdravio plemenito nastojanje evo nove organizacije.

U JAPANSKOM GRADU FUKUOKA Franjevac gradi samostan, koji je u sluzbi za sjemenište. U sjemeništu će biti mjesto za 21 pitomca. SPOZNATI RETABLE

(oltarska slika) Van Dycka iz crkve Saint-Bavon u Francuskoj. Novi biskop bio je za vrijeme prošlog rata interneban u Njemačkoj kao svećenik, a poslije rata radio je u sekulariziraju francuske Katoličke Akcije.

POZNATI RETABLE (oltarska slika)

Van Dycka iz crkve Saint-Bavon u Gandu, koji predstavlja Mistično Jaganje prenijet je sada u Bruxelles, gde će obaviti opsežni popravci. Slika će poslati bogu biti opt vraćena na oltar.

U BOGORU (Kolumbija) otvoren je muzej za crkvenu umjetnost. Vlada je u tu svrhu stavila na raspolaženje iznos od 200.000 peseta.

NA NUNCIJATU U KAIRU održane su duhovne vježbe, na kojima je učestvovalo oko 50 članova različitih diplomatskih predstavninstava u Kairu.

Svjedočanstva

Pitanje odnosa između vjere i nautečnog je bilo pitanje, koje je zanimalo svakoga čovjeka, koji bez predrasuda i bez strasti teži spoznati istine. Ovim pitanjem su se poglavito bavili ljudi nauke. Do kakovih su uvjerenja oni došli, pokazuju sam rezultat anketi, koju je 1926. g. proveo međunarodna francuska Akademija matematike, fizike i prirodnih znanosti, član Št. Akademije Robert de Fleur. On je spomenute godine uputio evnjim kolegama posav, neku mu pisanu odgovore, što oni mišale o odnosu između vjere i znanosti. Iz nekih njihova vidišta, što veliki učenici misle o ovome pitanju.

Henri Androilje, matematičar i astronom, profesor astronomije, češi moguć učenih društava u plas moguć naučnih radova, piše: „Ja ne bi mogao razumjeti, da je znanost protivne vjerskom osjećaju i ja mislim, da naš učni duh dočido do vjere. U znaničaj teorije smjenjuju jedna drugu. I tako ne uviđa, da će nam, po Laplasovim rječima, prauzred i bit stvari ostati nepoznati za svu vremena? Zar ova strašno neznanje ne sedi u sebi, pa neophodnosti jednog, bio, gora, geometrije, arhitekture ili mehanika?“

Gabriel Andre, kemičar i agronom: „Ljudsko je znanje nesposobno, da riješi problem blaga u sebi, a naročito problem našeg načinjenja. Ovo je znanje u stanju, da poboljša materijalne uvjete našega života i da ublaži fizičko zlo, koje trpimo, ali ono nije u stanju dokući tajne naše načinjenje... Cesto se čuje, da su znanost i vjera u suprotnosti, da nam religija nalaže vjerovanje u dogme, koje zdrav razum odbacuje. Ali može li netko dokazati, da je ljudsko znanje dostiglo takav stepen sigurnosti, da mu je dozvoljen izraći takav apsolutni sud i to u oblasti tude nadležnosti? Zar nam je naša očalja i sama znanost ne nameće dogmatiziranje, koje ne podnose nikakvu kontrolu i čje je provjeravanje nemoguće?“

Osim toga nauka se ne prestanju mijenja: istine, koje nam danas lagajde neosporne, sutra će možda iskustvo ili nove teorije osporiti; ne treba im dačko pripisati vrijeđnost, koju one nemaju.

Oni, koji najčešće osuđuju religiju, čine to iz gorsđosti, kao da je ljudsko znanje sposobno da pruži rješenje svim zagonetkama života. Kao da ne postoji jedan pokrov stvari, u kojem ne možemo ništa izmjeniti; osjećamo, da jedna viša vježba gospodara nad nama. Vježbe pitanje „zašto?“ prati nas u stopu i naš razum na to pitanje ne može odgovoriti. Pruzajmo svoju nemoc!“

ZLATOMINSKI JUBILEJ U AMERICI

Naj hrvatski svećenik pref. g. Oskar Suster, župnik župe sv. Jeronima u Detroitu u USA proslavio je 16. kolovoza prošle godine svoj zlatominski jubilej, t. j. 50 godišnjicu svoga ministvenja. Samu proslavu je useljivo obnovio svećenik i njegov nadbiskup Kardinal Mooney sa svojom pratnjom. Propovijedao je kod Mise vel. g. Viktor Stefancić. Bilo je prisutnih oko 60 svećenika.

Proslava se novonalažila i u nedjelju poslijepodne 16. VIII. za vjernike i u crkvi i u velikim banketima, koji je protekao i potpuno u hrvatskom i katoličkom duhu. Kod sv. Mise su druge hrvatske pjesme je održavane. Ave Maria od našeg glazbenika Ivana pl. Zajec. A banket, na komu je bilo preko 450 Hrvata i Hrvatica, otvoren je Američkim hrvatom i hrvatskim: Ljepa naša domovina i sada su obilje same hrvatske pjesme. Svečaru je predavao krasna kista od 50 žutih ruža. Cestitano jubilaru!

OBAVIJEŠT

1) Obavijest česno od L. VI. a. s daljnje odlučujuće „Gore Srca“ onim povjerenicima koji nam na našu opoziciju poslali dužnu svotu.

2) Molimo, da nam se ne javlja novi predplatnici za „Gore Srca“, jer im nismo u stanju dati list.